Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001291

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мануйлов Сергій Миколайович
2. Serhii M. Manuilov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 18-06-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8368

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Особливості перебігу, оптимізація діагностики та лікування ішемічної хвороби серця після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19

2. Features of the course, optimization of diagnostics and treatment of ischemic heart disease after suffering from COVID-19 coronavirus disease

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності діагностичних та лікувальних підходів у хворих на ішемічну хворобу серця (ІХС) після перенесеної коронавірусної хвороби (COVID-19) шляхом дослідження клінічних особливостей, структурно-функціональних змін серця, вегетативних, тривожно-депресивних, когнітивних розладів, активності маркерів нейрогуморальної, метаболічної дисрегуляції та динаміки під впливом комбінованої фармакотерапії. Наукова новизна одержаних результатів. Отримано нові наукові дані щодо негативних наслідків перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19 у хворих на ІХС. Доведено, що у хворих на ІХС після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19 спостерігаються достовірні зміни структурно-функціонального та енергетичного стану серця, що підтверджується

збільшенням лінійних та об'ємних показників, ступеня гіпертрофії міокарда ЛШ, частоти реєстрації діастолічної дисфункції ЛШ на тлі підвищення СТЛА, КСТ, зниження глобальної скоротливої функції ЛШ, збільшення розрахункових показників енергетичної вартості роботи серця (УР, ПЕ та ЗТО) та зниження швидкості відновлення міокарда в Long-COVID періоді. Показано, що наявність перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19 у хворих на ІХС асоціюється з підвищеним ризиком виникнення дилятації ЛШ в 5,6 разів, гіпертрофії міокарда ЛШ в 3,05 разів, діастолічної дисфункції ЛШ в 1,44 разів, збільшенням енергозатрат при роботі серця в 1,66 разів, що свідчить про негативні наслідки впливу SARS-CoV-2 на стан кардіального ремоделювання у хворих на ІХС. Уточнено клінічні та нейровегетативні особливості хворих на ІХС після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19. Встановлено, що у хворих на ІХС після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19 спостерігається збільшення частоти та ступеня вираженості тривожно-депресивних, когнітивних порушень, вегетативної дисфункції із підвищенням тонусу симпатичного та парасимпатичного відділів ВНС протягом доби, збільшенням співвідношення LF/HF на 24,13% вдень, активацією повільно діючих гуморальних механізмів регуляції на 63,52% в пасивний період, а також перенапруження функціонально-адаптивного стану серцево-судинної системи з домінуванням активності центральних меха¬нізмів регуляції над автономними. Доповнено наукові дані про те, що наявність в анамнезі перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19 у хворих на ІХС підвищує відносний ризик розвитку тривожного синдрому в 1,75 рази, депресивного синдрому в 1,35 рази, когнітивного дефіциту у 4,94 рази, симпато-парасимпатичного дисбалансу в 1,23 рази в денний та в 1,16 рази в нічний періоди, а також асоціюється зі збільшенням стрес-індексу SI в 4,16 рази в активний та 3,75 рази в пасивний періоди. Розширено уявлення щодо наявності широкого спектру кореляційних зв'язків між рівнем ТДР, когнітивної дисфункції та показниками ВСР у хворих на ІХС після перенесеного COVID-19. Отримано нові наукові дані щодо збільшення концентрації вазопресину на 70,23 %, інсуліну на 52,16 %, індексу HOMA на 60,00%, зниження рівня активного греліну на 45,71% ($p<0,05$) у хворих на ІХС в Long-COVID періоді. У хворих на ІХС, які перенесли COVID-19 виявлено широкий спектр кореляційних зв'язків між гормонально-метаболічними маркерами, нейровегетативними порушеннями та параметрами, що характеризують стан кардіального ремоделювання. У хворих на ІХС, які перенесли COVID-19, доведено ефективність комбінованого лікування із включенням до базисної терапії екзогенного L-аргініну та фенібуту, що супроводжувалось достовірною редукцією ТДР, покращенням когнітивної функції, збільшенням загальної ВСР, зменшенням вегетативного дисбалансу, стрес-індексу в активний та пасивний періоди, а також позитивною динамікою показників, що характеризують структурно-функціональний стан та енергетичну роботу серця. Практичне значення одержаних результатів. Аргументовано доцільність проведення анкетування за шкалою HADS та MoCA з метою встановлення ступеню вираженості ТДР та когнітивного дефіциту у хворих на ІХС, що перенесли COVID-19. Рекомендовано визначати рівні інсуліну, активного греліну та вазопресину у хворих на ІХС після перенесеного COVID-19, як маркерів, асоційованих із кардіальним ремоделюванням та нейровегетативними порушеннями. Розроблено та впроваджено в практику спосіб лікування хворих на ІХС після перенесеного COVID-19 із включенням до базисної терапії фенібуту та екзогенного L-аргініну з метою покращення структурно-функціонального та енергетичного стану серця, ВСР, когнітивного статусу, а також редукції ТДР.

2. The thesis is devoted to increasing the effectiveness of diagnostic and therapeutic approaches in patients with ischemic heart disease (IHD) after suffering from coronavirus disease (COVID-19) by studying clinical features, structural and functional changes in the heart, autonomic, anxiety-depressive, cognitive disorders, activity of markers of neurohumoral, metabolic dysregulation and dynamics under the influence of combined pharmacotherapy. Scientific novelty of the results obtained. New scientific data on the negative consequences of COVID-19 coronavirus disease in patients with coronary artery disease have been obtained. It has been proven that in patients with coronary artery disease after COVID-19 coronavirus disease, significant changes in the structural, functional and energetic state of the heart are observed, which is confirmed by an increase in linear and volumetric indicators, the degree of LV myocardial hypertrophy, the frequency of registration of LV diastolic dysfunction against the background of an increase in MPAP, ESP, a decrease in global LV contractile function, an increase in the estimated indicators of the energy cost of heart work (SW, PE and PVZ) and a decrease in the rate

of myocardial recovery in the Long-COVID period. It has been shown that the presence of a previous COVID-19 coronavirus disease in patients with coronary artery disease is associated with an increased risk of LV dilation by 5.6 times, LV myocardial hypertrophy by 3.05 times, LV diastolic dysfunction by 1.44 times, and an increase in energy expenditure during cardiac activity by 1.66 times, which indicates the negative consequences of the influence of SARS-CoV-2 on the state of cardiac remodeling in patients with coronary artery disease. The clinical and neurovegetative features of patients with coronary artery disease after a previous COVID-19 coronavirus disease have been clarified. It has been established that in patients with coronary artery disease after suffering from COVID-19 coronavirus disease, there is an increase in the frequency and severity of anxiety-depressive, cognitive disorders, autonomic dysfunction with an increase in the tone of the sympathetic and parasympathetic divisions of the ANS during the day, an increase in the LF/HF ratio by 24.13% during the day, activation of slowly acting humoral regulatory mechanisms by 63.52% during the passive period, as well as an overstrain of the functional-adaptive state of the cardiovascular system with the dominance of the activity of central regulatory mechanisms over autonomous ones. Scientific data have been supplemented that the presence of a history of COVID-19 coronavirus disease in patients with coronary artery disease increases the relative risk of developing anxiety syndrome by 1.75 times, depressive syndrome by 1.35 times, cognitive deficit by 4.94 times, sympatho-parasympathetic imbalance by 1.23 times in the daytime and 1.16 times in the night periods, and is also associated with an increase in the SI stress index by 4.16 times in the active and 3.75 times in the passive periods. The idea of the presence of a wide range of correlations between the level of ADD, cognitive dysfunction and HRV indicators in patients with coronary artery disease after COVID-19 has been expanded. New scientific data were obtained on an increase in the concentration of vasopressin by 70.23%, insulin by 52.16%, NOMA index by 60.00%, and a decrease in the level of active ghrelin by 45.71% ($p<0.05$) in patients with coronary artery disease in the Long-COVID period. In patients with coronary artery disease who have suffered from COVID-19, a wide range of correlations between hormonal and metabolic markers, neurovegetative disorders, and parameters characterizing the state of cardiac remodeling were found. Practical significance of the results obtained. The feasibility of conducting a questionnaire using the HADS and MoCA scales to determine the severity of ADD and cognitive deficit in patients with coronary artery disease who have had COVID-19 is argued. It is recommended to determine the levels of insulin, active ghrelin and vasopressin in patients with coronary artery disease after COVID-19 as markers associated with cardiac remodeling and neurovegetative disorders. A method of treating patients with coronary artery disease after COVID-19 with the inclusion of phenibut and exogenous L-arginine in the basic therapy has been developed and implemented in practice in order to improve the structural-functional and energy state of the heart, HRV, cognitive status, and reduce ADD.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Мануйлов С.М., Михайловська Н.С. Особливості нейровегетативних порушень у хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19. Запорізький медичний журнал. 2024. Т. 26, № 2(143). С.106-113. – DOI: 10.14739/2310-1210.2024.2.297015
- 2. Мануйлов С.М., Михайловська Н.С. Структурно-функціональні зміни серця у хворих на ішемічну хворобу серця, що перенесли коронавірусну хворобу COVID-19. Сучасні медичні технології. 2024. № 2 (61), квітень – червень 2024 р. С. 86-92. – DOI: 10.14739/mmt.2024.2.30167

- 3. Мануйлов С.М., Михайловська Н.С. Гормонально метаболічні маркери та їх взаємозв'язки з нейровегетативними порушеннями у хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеного COVID 19. Патологія. 2024 Т. 21, № 3(62). С. 193-198. DOI: 10.14739/2310-1237.2024.3.308727
- 4. Мануйлов С.М. Зміни якості життя хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеної коронавірусної хвороби COVID 19 залежно від психовегетативного статусу та когнітивної дисфункції. Тези за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції "Наука, освіта та технології: актуальні проблеми теорії та практики" ЦФЕНД (19 травня 2023 р., м. Дрогобич). С. 61-62.
- 5. Мануйлов С.М. Клінічні особливості хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19. Тези за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини та фармації - 2023» (25-26 травня 2023 р., м. Запоріжжя). С. 25-26.
- 6. Мануйлов С.М. Особливості кардіального ремоделювання у хворих на ішемічну хворобу серця у long-covid періоді. Тези за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини та фармації - 2024» (23-24 травня 2024 р., м. Запоріжжя). С. 26.
- 7. Михайловська Н.С., Мануйлов С.М. Особливості вегетативних порушень у пацієнтів з ІХС у LONG-COVID періоді. Тези за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції «Current state and modernization priorities of science, education and society» (May 24, 2024, Aarhus, Denmark). С. 36-37.
- 8. Михайловська Н.С., Мануйлов С.М. Взаємозв'язок когнітивних, тривожно-депресивних та вегетативних порушень у хворих з ІХС після перенесеної коронавірусної хвороби COVID-19. Тези за матеріалами XXV Національного конгресу кардіологів України. (24–27 вересня 2024 р., Київ). С.163-164.
- 9. Михайловська Н.С., Мануйлов С.М. Вплив комплексного лікування на когнітивні та тривожно-депресивні порушення у хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19. Тези за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції «Scientific research: modern challenges and future prospects» (October 21-23, 2024, Munich, Germany). С. 63.
- 10. Мануйлов С.М. Структурно-функціональні зміни міокарда у хворих на ішемічну хворобу серця після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19 на тлі проведенного комплексного лікування екзогенним L-аргініном та фенібутом. Тези за матеріалами 12 міжнародної науково-практичної конференції «Science and society: modern trends in a changing world» (October 28-30, 2024, Vienna, Austria). С. 71.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U007138 0124U003221

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайловська Наталія Сергіївна

2. Nataliia S. Mykhailovska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сидорчук Лариса Петрівна
2. Sydorchuk Larysa P.

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ханюков Олексій Олександрович
2. Oleksii O. Khanyukov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4146-0110

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бідзіля Петро Петрович
2. Petro P. Bidzilya

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шершньова Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Shershnova

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Рябоконь Олена Вячеславівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Рябоконь Олена Вячеславівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Ткаченко Оксана Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна